

ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸ਼ਿਓ ਚੰਦ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਕੋਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਰਾਏ ਰਾਮ ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਟੈਂਡਰਡ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਪਰਸਾਦ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵਾ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਂ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। 120 ਤੋਂ ਰੁ. 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਇਹ ਸਮਸੇਰ ਬਗਾਦਰ ਜੇ. ਕਟੌਤੀ ਮਹਿਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਯਕਮੁਸ਼ਤ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 100। 1,320.15 ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਆਵੇਗਾ। ਜੁਲਾਈ, 1965 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 3,654.85 ਪੈਸੇ। ਇਹ ਰਕਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਟੈਂਟੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਰਾਇਆ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 15 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਹੋਣ ਤੱਕ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

. ਅਪਰਾਥਿਕ ਫੁਟਕਲ।

ਪਹਿਲਾਂ ਐਚ. ਆਰ ਖੰਨਾ ਤੋਂ ਜੇ.

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

10965 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4

ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ (1950 ਦਾ IV)— ਐੱਸ. 4— ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼ 1965
(1950) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ—ਕੀ ਜਾਇਜ਼—ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ—ਦੇ ਨਤੀਜੇ—ਕੀ July, 26th
ਟੰਡਕਾਰੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ —ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 'ਤੇ
ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ—ਕੀ ਜਾਇਜ਼—ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (LI of 1962)- S. 44—
“ਅਥਾਰਟੀ”—ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਨਿਯਮ, 1950 ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਤੀਰੇ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਡੀਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਉਦਾਰ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਆਜ਼ਾਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਜ਼ਾਦ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਡੀਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਸਰਕਾਰ।

, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਡਿਟੈਨਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ

ਵਸਤੂ ਵੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੇਰਸਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ "ਅਥਾਰਟੀ" ਜਾਂ "ਅਥਾਰਟੀਜ਼" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਅੰਜਨ ਹੋਵੇ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ - ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ।

(i) ਨਿਯਮ ਨੰ: 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 26, 29; 30, 31, 37, 44, 44-4, 46 ਅਤੇ 49
1950 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਡੀਟੈਨਿਊ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ
ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ;

(ii) ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰੋਟੋ-ਓ

■ ਡਿਕਲਸ਼, ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਥਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

. ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਬੰਦੀ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਣ
ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਪਰਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਤਰ-ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਪੱਟ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ;

(ਹਾਇ) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇੜੀਂਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਸਬੰਧ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਰਾਮ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦੇਣ; ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਬੈਂਸ , ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਐਲਡੀ ਕੋਸ਼ਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਪੀਆਰ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਖੰਨਾ, ਜੇ. ਖੰਨਾ, ਜੇ.—ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (1965 ਦੀ ਫੈਜਦਾਰੀ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4, ਅਤੇ 1965 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਨੰ. 44 (ਐਮ)) ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭੀਮ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼, 1950 ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਾ ਇਕੋ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1965 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਥ ਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

1965 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 4 ਵਿਚ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ, 1964, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 30(1)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਯੂਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 24 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸ਼ਿਓ
ਚੰਦ ਰਾਏ ਰਾਮ
ਪਰਤਾਪ ਬਨਾਮ
ਜਗਦੀਸ਼
ਪਰਸਾਦ
ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 29 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨਬੁੰ ਡਿਫੈਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 30(1)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਚੀਨ ਪੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼, 1950 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਹਤਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੈਦੀ ਆਰਡਰ, 1950 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਯੂਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੱਤਰ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ। ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਨੀਚਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚਣ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 9, 13, 14, 16 ਤੋਂ 18, 21, 26, 29 ਤੋਂ 31, 37, 44, 44-ਏ, 46 ਅਤੇ 49 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965 ਦੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਏ' ਸਟੇਟ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ 'ਬੀ' ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ- 'ਏ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਖੰਨਾ, ਜੇ . ਇਹ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼, 1950 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਨਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਭੱਤੇ ਲਈ detenu ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ, ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 'ਬੀ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਡੀਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੋਹਤਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਰਲਦੇ-ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰਾਈਲਜ਼ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਰੋਕਥਾਮ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਨੰਬਰ (1950 ਦਾ IV) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ Khanna, J.

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਸਰਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 1 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 5 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਜੇਕਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡੀਟੇਨੂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਬਿਸਤਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਨਿਯਮ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਕਲਾਸ ਡਿਟੇਨਸ

ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੇਸਤਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਫੰਡ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। 20 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ, ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਏ ਕਲਾਸ ਡਿਟੇਨੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੁ. ਬੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਡੀਟੇਨੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 10 ਅਤੇ ਰੁ. ਸੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਡੀਟੇਨੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 5. ਉੱਚੇ ਭੱਤੇ ਲਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਏ ਕਲਾਸ ਡੀਟੇਨੂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਾਇਲਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 5-8-0 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਗੇ। ਸੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਡਿਟੇਨਸ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਡੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਤੋਂ 12 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13 ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ - ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਟੇਨੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ C ਕਲਾਸ ਦੇ ਡਿਟੇਨਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੈ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਯਮ 17 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ। ਨਿਯਮ 21 ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪੀਡਬਲਯੂਟੀਡਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਵਿਭਾਗ, ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 22 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਟੇਨੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਿਯਮ 26 ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੈਸਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ A, B ਅਤੇ C ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਤਿੰਨ, ਦੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਘਰੇਲੂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 29 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਅਖਬਾਰਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰਵ ਸੈਸਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ, ਦੋ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਤੇ ਦੋ ਮਾਸਿਕ ਅਤੇ ਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਸਿਕ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 31, ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਡਿਟੇਨਸ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10, 6 ਅਤੇ 3 ਕਿਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 37 ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 44 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਲ ਵਿਚ ਜੇਲ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਲੀਬਾਲ ਅਤੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸ਼ਤਰੰਜ ਅਤੇ ਤਾਸ ਖੇਡਣ ਵਰਗੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਿਟੇਨਸ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਮੇਫੋਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੇਡੀਓ ਸੈਟ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 44-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਰੱਥਾ, ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 46 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਹਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 49 ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਪਾਬੰਦੀ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇੰਟਰਵਿਊ, ਪੱਤਰ-ਵਿਚਾਰ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਡੀਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼, 1950 ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਥਾਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਿਯਮ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ। ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਅੰਜਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 30, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ - ਹਨ।

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਯਮ ਸਬੰਧਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਹਰਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸੰਗਤ, ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸਮਤ ਕਰਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜੋ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਈ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਮਾਰਕ FbT ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਆਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਰਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ,, ਉਸਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅੰਤ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਏ ਕੇ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ (1),
ਪੈਰਾ 102 ਵਿੱਚ:

"ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ (ਆਰਟੀਕਲ 19-22) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ
ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ

"ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ", ਧਾਰਾ 19 ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖੰਨਾ, ਜੇ. ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ
ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਉਹ
ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ
ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। . ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਟੀ.ਐਲ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (f) ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ "ਮਾਮੂਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ " ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ
ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ
'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ
ਸਲਾਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ
ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਰੱਖ" ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰ
ਜਿੱਥੇ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਉਸਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ
ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਦਾਸ, ਜੇ. (ਉਸ
ਵੇਲੇ ਉਹ ਸੀ) ਨੇ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਪੈਰਾ 224 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ: -

"ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19(1) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ
ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਰਦਾ ਹੈ . . ਸੁਤੰਤਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ
ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ-

? ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ? ਕੀ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ
ਜਾਰੀ ਹੈ

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ।”

ਇਹ ਵੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਇਸਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਯੂਆਈਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਵੀ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੇਰਸ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ. ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮਯੋਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ *ਗੋਪਾਲਨ ਦਾ ਕੇਸ* ਦੇ ਪੈਰਾ 225 ਵਿੱਚ ਦਾਸ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ :-

“ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 19(1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਈ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸੈਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਧਾਰਾ (ਫ), ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ, ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (e) ਅਤੇ (g) ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ , ਭਾਵੇਂ ਦੰਡਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਿਵਾਰਕ, ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ

19(1)(a) ਤੋਂ (e) ਅਤੇ (g), ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਰਕਿਸਬਾਨ
ਸਿੰਘ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ”

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ Khanna, J.
ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾਤੀ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾਤਮਕ
ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਯਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।
ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ
ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ
ਡੀਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ,
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਉਦਾਰ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ
ਤੇੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ
ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਬੰਦੀਆਂ (ਨਿਯਮ
30 ਦਾ 1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ
ਸੀ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ
ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ
ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਨਿਯਮ
(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ -
ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ.

ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਨੇ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ, 1951 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਡਾਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ। ਫੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 12 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਗੈਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ 2 ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਟੇਨੂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਰਟਕੂਲਰ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਡਿਟੇਨਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਟੇਨਿਊ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ *ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਗਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ*, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ *ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ*, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੈਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮ

(2) 1963 ਬੰਬ ਐਲਆਰ 185

(3) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 5101

ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਬੈਚ ਦੇ ਕੇਸ, *ਅਮਿੰਚੰਦ ਵਲਾਂਜੀ* ਬਨਾਮ *ਜੀਬੀ ਕੋਟਕ* (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਂਬਲ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ" ਅਤੇ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਨੇ ਅੱਗੇ, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ, ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਰਗੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ "ਅਥਾਰਟੀ" ਜਾਂ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (15) ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਿਯਮ 30 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ, ਅਰਥਾਤ, ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, -

* * *
* * *
* * *

(15) ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, -

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਫੜਨ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ) ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਕੰਮ ਕਰਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, (ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਸੰਚਾਲਨ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਾ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਸੁੱਧਤਾ,

- (ii) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ;
- (iii) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ
- (iv) ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ

(i);"

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਹੋਰ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਦ

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 30 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸੀਮਤ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ "ਅਥਾਰਟੀ" ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੋਦਾਵਰੀ ਸ਼ਾਮਰਾਓ ਪ੍ਰਚਲੇਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (5), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਮੰਨਿਆ ਕਿ

ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਖੰਨਾ ਜੇ.

ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਚੀਨੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਵੱਧ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਅੰਜਨ ਹੋਵੇ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇ.ਟੀ.ਕੇ., ਥੰਗਾਮਣੀ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (6) ' ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਮੇਰੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਕੋਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ* ਹਨ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ।

ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

(61 ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1965 ਮੈਡ. 225.

7049 HC—1.000—9-2-66—C., P. & S., Pb., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Gurwinder Singh

Statistical Assistant

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

